

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dōdekaphrōn, Sive Theologia Prophetica, Ex Vatibus
XII. Minoribus Secundum Seriem Articularum Fidei**

Majus, Johann Heinrich

Giessæ Hassorum, Anno MDCCIII

VD18 11197021

Locus IV. De Angelis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17399

quasi ducentes adclamant: *Nonne Deus unus creavit nos omnes?* Mal. II, 10. Complectitur autem creatio omnia visibilia & invisibilia, quorum respectu Deus passim Dominus exercituum dicitur, & speciatim memorantur Angeli, homines, montes, ventus &c. Mundus igitur ab æterno non fuit, nec Propheta Habac. III, 6. æternitatem, sed durabilitatem montium respicit. In quonam Creatio proprie consistat, ex dictis colligi potest. Cum enim ברא indigitet productionem ex nihilo, facile intelligitur, creationem esse opus immense potentia. Certis verò gradibus & ordine hoc divinum opus absolvi, ut & sapienti distinctione ac dispositione, eleganti exornatione & perfecta consummatione, itidem ex verbis Synonymis supra expressis, efficitur, & è Mose, quem Vates respiciunt, suppleri debet. Atque hinc etiam Finis Creationis patet. Nimirum devoto animo creationis opera sunt expendenda, ex iisque Deus, quam bonus, potens & sapiens sit, cognoscendus & glorificandus. Hoc sæpissimè Vates inculcarunt, ac eo nomine gratis beneficiorum æstimatoribus benedictionem, Joël. II, 22. s. Zach. VIII, 11---15 obliviosis autem vel abnegatoribus benedictionis ablationem, & maledictionis immissionem nunciarunt. Hof. II, 5. 10. 11. 14. 23. 24. IV, 3. VIII, 7. 14. IX, 2. Joël I, 4. seq. Amos IV, 6. 7. 8. 9. V, 11. Mich. VI, 14. 15. Sophon. II, 15. Hagg I, 6. 10. 11. Malach. II, 2. Abusum etiam creaturatum in commellationibus & comotationibus &c. subinde taxarunt, Hof. IV, 11. VII, 3. Amos IV, 1. VI, 4.

LOCUS IV.

De

ANGELIS.

§. I.

DE Angelis non pauca nostri Vates, imprimis Zacharias, habent. Eorum nomen est מלאך è radice obsoleta לאך quæ tamen apud Æthiopes & Arabes hodiernum in usu est, & *mitendi* significationem habet, non tantum ad servitium, sed etiam ad principatum. Unde in Æthiop. lingua hæc ipsa vox *Principem* quoque notat, & Ludov. de Dieu rectè censet, מלאך הברית *Principem fœderis* Mal III, 1. reddi posse. Nam in priore membro illius commatis הארון *Dominus* dicitur. Conf. J. Ludolf. in Lex. Æthiop. p. 21. Ita non indignum est hoc

nomen

nomen *Filio Dei*, qui sæpiſſimè Angelus appellatur, vel ſimpliciter; ut Hof XII, 5. Zach. I, 13. 14. II, 2. 7. III, 3. IV, 1. 4. 5. V, 5. 10. VI, 4. 5. vel *Angelus Domini* Zach. I, 9. 11. 12. III, 1. 5. 6. *Angelus fœderis* Mal. I, c. Quæ loca de *Filio Dei* eſſe intelligenda, alibi aſſerimus. De creaturis occurrit nomen Angeli, & quidem uſitate de ſpirit. adminiſtratoriis, (ut ex ſine eorum patebit) de *hominibus* etiam interdum adhibetur, ut *nunciis ſ. Dei*, ſ. *hominum*: de his, Hab II, 13. de illis, pro *Doctoribus* verbi, de Prophetis Hagg. I, 13 de Sacerdotibus Mal. II, 7. de Johanne Baptiſta, Mal III, 1. conf. Matth. 2, 10. Ex quibus conſtat, tantum de *perſonis* non autem de *rebus*, vocabulum Angeli adhiberi; eſſi Chaldæi peſtem per periphrasim *Angelum mortis* vocent, uti Hab. III, 4. in Targum: ubi tamen perſona, quæ peſtem immiſit, includitur.

- §. II. Verum cum Angeli boni & mali ſint, de utriſque diſtinctè agendum eſt. *Boni* ſunt ratione eſſentiæ, *Spiritus* creati tales, permanentes & confirmati, quod ex actionibus & miniſteriis bonis, quæ bono hominum obeunt, dilucide conſtat. Et quia Spiritus ſunt, ceu ex nomine & comparatione eorum cum *quatuor ventis* conſtat, Zach VI, 5 proprietates ex hac ſpiritualitate eorum, *velocitas*, *inviſibilitas*, *illocalitas* &c. fluunt. Ut autem ſuum officium peragant, in forma quandoque aſſumta apparent, Zach. I, 8. VI 2. ſeq. *Sancti* dicuntur, Zach XIV, 5. non quod eorum ſanctitas eſſentialis, ſed accidentalis ſit, quia excidere eadem potuerunt. *Intelligentes* ſunt, ita ut intellectus de ipſorum eſſentia ſit. Operationes enim ab intellectu proficiſcentes in Zachar. paſſim illis tribuuntur, ſine quo nec miniſtri, aut nuntii Dei eſſe potuiſſent, v. g. cognitio, quid rerum in univerſo terrarum orbe agatur cap. I, 11. mandatorum divinarum intelligentia ac executio, II, 8. III, 4. 5. VI, 7. Sic Angelus aliquis cognoscit Angelum increatum Chriſtum, eique in occurſum venit, II, 7. *Vi inſuper volendi* Angelos præditos, ex eorum obedientia, & prompta parataque mandatorum Dei executione colligitur, Zach. I, 11. III, 5. VI, 7. *Potentia*, (quæ tamen finita & dependens eſt) ex operibus ab illis perfectis, rebusque præclare geſtis, Zach. VI, 8. elucet. Huc facit *viſio equorum fortium*, ſ. equitum Angelorum virtute Dei exornatorum, Zachar. VI, 1. Diverſa Angelorum officia, diverſus ac varius equorum ſ. equitum Angelorum color indicat, Zach. VI, 2. 3. 6.
- (α) Deo

Angel. bonorum natura.

Attributa.

Intellectus.

Voluntas.

Potentia.

Finis creat. Angel.

(α) *Deo ministrant.* Ita Christus stipatus equis s. Angelis conspicitur, Zach. I, 8. qui stare dicuntur coram Dominatore totius terræ. IV, 14. Ubi sane stare idem est ac ministrare, conf. III, 1. 4. 7. VI, 5. XIV, 5. (β) *Hominibus adsistunt*, quorum respectu Angelis cura & custodia convenit; in primis pios peculiariter custodiunt, Zach. I, 10. VI, 1. 5. 6. 7. Non tamen cuiusvis hominum unum peculiarem Angelum tutelarem adjunctum esse, certum est. Plures sane Angeli Josuæ promittuntur, qui eundem deducant, Zach. III, 7. In Ecclesia piis cum primis inserviunt. Zach. VI, 8. (γ) *Diabolo resistunt*, quod Zach. VI, 1. quatuor currus (quibus ministerium Angelorum denotatur, conf. Ps. 18, 11. & 68, 18.) indicant, qui, in quatuor mundi plagas (conf. V, 5. 6. 7.) egrediuntur, & circumquaque pacem tuentur, diaboloque ac mundo resistunt. Conf. Apoc. 14, 15. seq. Finis denique creationis Angelorum est, ut æterna tandem felicitate perfruantur. Si Angeli coram Dominatore totius terræ stare dicuntur, Zach. IV, 14. &c utique sequitur, quod eorum felicitas in intuitiva Dei cognitione consistat, quæ omnia, quæ actu & formaliter in Deo sunt, cognoscunt, Deoque tanquam summo bono fruuntur. Numerus denique Angelorum admodum magnus, unde Zach. IX, 8. *Castra* vocantur: non autem à nobis definibilis est. Illud insuper ex ministerio, quod Deo & tot hominum myriadibus præstant, nullo negotio colligitur.

proximus.

ultimus.

Numerus.

§ III. *Angelorum etiam malorum* mentionem Vates nostri faciunt, Zach. XIII, 2. promittit inter alia Deus, se spiritum immunditiei de terra ablaturum; sic demonia vocari, recte Grotius h. l. observat & citatis bene multis locis è N. T. probat. Impurus autem s. malus spiritus est, non quod talis creatus fuerit, sed quod sponte à concreata sanctitate defecerit, impuritatem deinceps introduxerit in homines eosque seduxerit. Hinc quævis impuritates spiritus dicuntur, quia ab impuris spiritibus proveniunt. Ita v. g. *spiritus fornicationis* est, Hof. IV, 12. tam qui ad fornicationem spirituales, quæ idololatrica est, tum ad corporalem impellit. Notum & ubique obvium est nomen *row* quod descendit à verbo *row* adversari, quia Deo & homini adversatur, & omni bono operi, ut Hieronymus ait, resistit. Hæcque nominis ratio haud obscure insinuat Zach. III, 1. Ex quibus nominibus pleraque ad malorum Angelorum naturam & opera spectantia colligi possunt. Valet hic illud Pauli de Diabolis, Tit. 1, 15.

Angel. malorum natura.

D

Paris

Puris omnia pura sunt: Pollutis autem s. impuris nihil purum, sed polluta est ipsorum mens & conscientia. Quare & mens & voluntas & affectus Satanæ omnes impuri sunt. Impuras etiam cogitationes inspirat vel suggerit hominibus sæpe, & ad actiones fœdas patrandas eos seducit; quod pro sua astutia & potentia, qua pollet, facile potest: Sed tamen restricta est ejus vis & per Christum fracta, ut *Zachar. loc. cit.* futurum prædixit tempore Novi Testam. Magnum impurorum & adversariorum spirituum numerum esse, vel ex innumeris impunitatibus & honorum obstaculis, ab iis profectis manifestum est.

Numerus.

LOCUS V.

De

HOMINE IN IMAGINE DEI
CONDITO.

Causa efficiens.

DEum esse Creatorem omnium hominum, Malach. II, 10. testatur his verbis: *Nonne Deus unus creavit nos? & v. 15. Nonne unus scil. Deus fecit? & reliquam Spiritus ei fuit.* Itareddidit Steph. le Moyne ad Polycarpi Ep. p. 107. Dum vero unus dicitur Deus Creator, non excluduntur plures personæ, sed ex historia Creationis supponuntur atque intelliguntur, Gen. I, 26. 27. Respicit enim hîc Propheta ad creationem hominis in imagine Dei, quemadmodum ex contextu & verbis sequentibus Malach. evidens est: *Nonne Deus unus creavit nos, quare perfide ageremus quisque contra fratrem suum?* In creatione inditus est hominibus amor sanctus & divinus, quem servare oportebat, non indulgere concupiscentiis aut vagis libidinibus. Tametsi igitur post lapsum id fiat, tamen renovari debemus & reformari ad imaginem Dei. Creavit etiam Deus hominem l. c. 15. *quæsturum semen Dei, i. e. justum & sanctum.* Unde homo justus & sanctus fuit conditus; alioquin enim semen Dei quærere & propagare non potuisset. Atque hinc etiam liquet, (1.) hominem ratione utriusque sexus & totum genus humanum in Protoplastis ad imaginem Dei esse conditum, quoad corpus & animam; quia quærere debebat semen Dei & propagare. (2.) Imaginem illam constitisse in *sanctitate, justitia & veritate*, sicut alibi Scriptura eam explicat, Eph. IV, 24. & Vates etiam ad cognitionem veram vivamque Dei, justitiam &c. subinde excitant homines, Hof.

Subj. ctum.

Forma.

XIII.

